

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENT

Sjøfartsdirektoratet
Postboks 2222
5509 HAUGESUND

Deres ref

Vår ref
200703997-9/TSU

Dato
07.02.2008

Sjøfartsdirektoratet - endelig tildelingsbrev for 2008

Nærings- og handelsdepartementet viser til budsjettforslaget for 2008 i St.prp. nr. 1. (2007-2008). Stortinget behandlet 11. desember 2007 Budsjett-innst. S. nr. 8 (2007-2008) fra næringskomiteen og gjorde vedtak som gjelder kap. 907 og kap. 3907 Sjøfartsdirektoratet og kap. 909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk.

Videre viser vi til brev av 9. januar 2008 hvor direktoratet søker om ekstraordinær bevilgning i budsjettet for 2008. Denne saken vil bli behandlet som en egen sak.

1. Maritim strategi – Stø kurs

Regjeringen presenterte 3. oktober 2007 en maritim strategi for miljøvennlig vekst i de maritime næringer. Regjeringens visjon er at Norge skal være en verdensledende maritim nasjon. De norske maritime næringer skal levere de mest innovative og miljøvennlige løsningene for framtiden. Med utgangspunkt i utfordringene den norske maritime sektoren står overfor omtales mål og tiltak innen fem hovedområder. Hovedområdene er; globalisering og rammevilkår, miljøvennlige maritime næringer, maritim kompetanse, maritim forskning og innovasjon og nærskipsfart.

Sjøfartsdirektoratet skal spille en sentral rolle i videreutviklingen av miljøvennlig skipsfart, og være med på å legge forholdene til rette for næringen, slik at rederiene velger å seile under norsk flagg.

På det internasjonale markedet konkurrerer de maritime næringene ikke bare på produkt- og tjenestesisden, men også på omdømme. Profilerings av maritime næringer

har som hensikt å understøtte norske eksportørers markedsarbeid, samt profilere Norge som vertsland for maritim virksomhet. Regjeringen mener det er behov for å koordinere profileringsarbeidet bedre. Innovasjon Norge skal i samarbeid med Skipsregistrene, Sjøfartsdirektoratet og aktørene i de maritime næringer utvikle en felles strategi for markedsføring og markedsprofilering av Norge i utlandet.

2. Bevilgning

Følgende midler er bevilget for 2008 jf. St.prp. nr. 1 (2007-2008).

2.1 Utgifter:

			(i 1000 kr)
Kap.	Post	Beskrivelse	Beløp
907		Sjøfartsdirektoratet (jf. kap. 3907)	
	01	Driftsutgifter	258 000
	22	Flytteutgifter, <i>kan overføres</i>	18 500
	72	Tilskudd til NO _x -tiltak, <i>kan overføres</i>	15 000
Sum			291 500

Driftsbevilgningen under post 01 skal dekke lønnsutgifter og andre ordinære utgifter, i tillegg til utgifter med å utstede maritime personellsertifikater. Videre skal direktoratets utgifter knyttet til kultur- og fritidsarbeid for sjøfolk ved stasjonene i Norge og utlandet dekkes av den ordinære driftsbevilgningen. Inntektene for velferdstiltak er budsjettert under kap. 3907, post 03 Diverse inntekter.

I bevilgningen under post 01 er det satt av midler (om lag 4 mill. kroner) til utgifter til målebrev for fritidsfartøy mellom 15 og 24 meter og ID-bevis for fartøy under 15 meter.

Bevilgningen under post 01 dekker også utgifter til administrasjon av NO_x-RED-ordningen under post 72, basert på at Sjøfartsdirektoratet skal ha administrasjon av både NO_x-RED-ordningen for skip i NOR og NO_x-RED-ordningen for fiskefartøy. Videre er det beregnet midler til dekning av direktoratets utgifter knyttet til gjennomgang av utslippsfaktorer og grunnlag for beregning av NO_x-avgift for skip i norsk innenriksfart.

Bevilgningen til flytteutgifter under post 22 skal dekke kostnader knyttet til flyttingen av direktoratet til Haugesund. Flytteprosessen har påført direktoratet ekstraordinære utgifter som må dekkes i etterfølgende år og det er derfor vedtatt en ny flyttebevilgning på 18,5 mill. kroner for 2008. I tillegg benyttes ledige lønns- og driftsmidler under post 01 til å dekke utgifter i sammenheng med flytteprosessen som ikke dekkes av den særskilte flyttebevilgningen.

2.2 Inntekter:

		(i 1000 kr)	
Kap.	Post	Beskrivelse	Beløp
3907		Sjøfartsdirektoratet (jf. kap. 907)	
	01	Gebyrer for skip og offshoreinstallasjoner i NOR	116 800
	02	Maritime personellsertifikater	9 700
	03	Diverse inntekter	4 100
	04	Gebyrer for skip i NIS	35 500
Sum			166 100

Det er bevilget 116,8 mill. kroner under post 01 og 35,5 mill. kroner under post 04.

I 2007 ble det gjennomført en teknisk omlegging av Sjøfartsdirektoratets gebyrtariff. Det er innført et grunngelyr som er uavhengig av om tilsynet blir utført av direktoratet selv eller av klasseselskap med delegert myndighet. I tillegg kommer et tilsynsgebyr som gjelder skip hvor kontrollarbeidet ikke er delegert til andre, og som skal gi en rimelig dekning av direktoratets utgifter til dette arbeidet.

Sjøfartsdirektoratet bes om å fortsette arbeidet mot en bedre kostnadsorientering av gebyrene under kap. 3907, post 01 og 04 i nær dialog med departementet. I 2008 må Sjøfartsdirektoratet videreføre arbeidet med å fastsette hvilke komponenter som skal inn i tilsynsgebyret for årsgebyret. Sjøfartsdirektoratet skal prioritere arbeidet med en bedre kostnadsorientering av førstegangsgebyrene i 2008. Departementet ber om å få oversendt et forslag til ny gebyrmodell innen utgangen av februar 2008. Det tas sikte på at endringene i regelverket skal tre i kraft fra 2009.

På grunnlag av forventet utstedelse av sertifikater og prisjusteringer er det vedtatt en bevilgning på 9,7 mill. kroner for 2008 under post 02.

Under post 03 Diverse inntekter er det ført opp kr. 100 000 i innbetalinger for oppdrag for NORAD, Petroleumstilsynet og Kystverket og diverse andre refusjoner. Videre er inntektene for velferdstiltak budsjettert med 4 mill. kroner under denne posten.

2.3 Post 72 Tilskudd til NOx-tiltak, kan overføres

Det er vedtatt et nytt NOx-RED-program for skip for perioden 2007-09 med en ramme på 50 mill. kroner. For 2008 er det vedtatt en ny tilskuddsbevilgning på 15 mill. kroner og i tillegg en tilsagnsfullmakt på 20 mill. kroner for tilskudd som kommer til utbetaling i 2009.

Det nye NOx-RED-programmet vil i stor utstrekning være en videreføring av programmet vedtatt i 2004. Utgifter til administrasjon av NOx-RED-ordningen for skip i NOR og NOx-RED-ordningen for fiskefartøy, og midler til dekning av direktoratets

utgifter knyttet til gjennomgang av utslippsfaktorer og grunnlag for beregning av NO_x-avgift for skip i norsk innenriksfart, dekkes av driftsbevilgningen under post 01. Departementet ber om rapportering av direktoratets forvaltning av midlene under post 72 i samsvar med Reglement for økonomistyring i staten av 12. desember 2003 og Regelverk for Sjøfartsdirektoratets forvaltning av tilskudd til NO_x-tiltak.

2.4 Kapitel 909 Post 73 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk

Følgende midler er bevilget for 2008 jf. St.prp. nr. 1 (2007-2008).

(i 1000 kr)

Kap.	Post	Beskrivelse	Beløp
909	73	Tiltak for sysselsetting av sjøfolk, overslagsbevilgning	1 710 000
		Sum kap. 909	1 710 000

Sjøfartsdirektoratet forvalter i tillegg til egne bevilgninger over kap. 907 og kap. 3907 også bevilgninger under kap. 909, post 73 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk.

Stortinget vedtok en videreføring av ordningen i 2008. Dette innebærer følgende opplegg for ordningen:

- en refusjonsordning for skip I NOR og NIS hvor en prosentvis andel av rederienes lønnsutgifter refunderes, og det gis en tilleggsrefusjon for fartøy som har opplæringsstillinger om bord
- en nettolønnsordning for bemanningen som omfattes av skipenes alarminstruks på passasjerskip i utenriksfart i NOR
- en nettolønnsordning for skip i petroleumsvirksomhet i NOR
- en nettolønnsordning for øvrige fartøy innenfor NOR (lasteskip, brønnbåter, passasjerskip og slepebåter)
- en nettolønnsordning for sikkerhetsbemanningen på hurtigruteskipene som betjener strekningen Bergen-Kirkenes

Departementet ber om rapportering av direktoratets forvaltning av midlene under kap. 909 i samsvar med forskrift om forvaltning av tilskudd til sysselsetting av sjøfolk fastsatt av Nærings- og handelsdepartementet 21. desember 2005 og Reglement for økonomistyring i staten av 12. desember 2003.

Departementet viser til brev av 31.08.2007 om forvaltning av tilskudd til sysselsetting av sjøfolk når det gjelder mal for rapportering til departementet. Departementet viser videre til møte avholdt 22.06.2007 hvor spørsmål bl.a. knyttet til refusjonsordningen for sjøfolk ble gjennomgått og drøftet, jf. departementets brev av 19.10.2007 med referat fra møtet og krav om oppfølgende tiltak.

Departementet understreker viktigheten av at direktoratet setter av nok ressurser til å sikre forvaltningen av ordningen, samt sikre forsvarlig administrasjon av ordningen ved ferie og annet fravær fra involverte medarbeidere. Direktoratet må avsette tilstrekkelig

ressurser til gjennomføring av internkontroller og oppfølging av funn som avdekkes på etterkontroller, bl.a. nye rutiner for å styrke/effektivisere kontrollen.

3. Hovedprioriteringer med resultatmål og –krav

3.1 Generelle overordnede føringer

Sjøfartsdirektoratet skal medvirke til å oppfylle Nærings- og handelsdepartementets overordnede mål innen sjøfartsforvaltningen. Direktoratets overordnede mål er å bidra aktivt for å oppnå høy sikkerhet til sjøs for mennesker, fartøy og miljø.

Hovedmålet skal nås gjennom følgende delmål:

- Sjøfartsdirektoratet skal påse og medvirke til at sjøfolk på norske skip har gode kvalifikasjoner, arbeids- og levevilkår
- Sjøfartsdirektoratet skal medvirke til trygge skip
- Sjøfartsdirektoratet skal medvirke til et rent miljø
- Sjøfartsdirektoratet skal medvirke til kvalitet i alle ledd
- Sjøfartsdirektoratet skal være tilgjengelig for brukerne

3.2 Sjøfartsdirektoratet skal påse og medvirke til at sjøfolk på norske skip har gode kvalifikasjoner, arbeids- og levevilkår ved å:

- følge opp det maritime undervisningsopplegget i offentlige og private utdannings- og opplæringsinstitusjoner
- revidere maritime utdannelsesinstitusjoner
- følge opp arbeids- og levevilkårene til sjøs

Direktoratet skal forsikre seg om at undervisning som fører fram til en maritim kompetanse tilfredsstillende krav til innhold Norge har forpliktet seg til i henhold til STCW (The Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for seafarers) og relevant EU-regelverk. Gjennom bilaterale avtaler skal direktoratet sørge for at utenlandske sjøfolk, som gjør tjeneste på norske skip, tilfredsstillende kravene som følger av norsk maritimt lov- og regelverk. Dette gjelder både offentlige og private utdannings- og opplæringsinstitusjoner.

Kontroll med maritime utdannings- og opplæringsinstitusjoner skal gjennomføres i henhold til STCW-konvensjonen regel I/8. Det er et mål at direktoratet utfører mer enn seks revisjoner av innenlandske utdanningsinstitusjoner.

Utenlandske utdanningsinstitusjoner som utdanner sjøfolk til norske skip skal kontrolleres ved besøk i samarbeid med det enkelte lands administrasjon i henhold til STCW-konvensjonen regel I/10. Der er et mål at direktoratet skal utføre minst tre revisjoner.

Direktoratet skal utvikle og vedlikeholde et hensiktsmessig regelverk for sjøfolks arbeids- og levevilkår basert på ILO-konvensjon for sjøfolks arbeids- og levevilkår 2006.

Direktoratet skal fortsette sitt informasjons- og motivasjonsarbeid, samt oppfølging av rederienes gjennomføring av ratifiserte konvensjoner for Sjøfolks arbeids- og levevilkår.

Direktoratet skal videreutvikle rapportering og styrke oppfølgingen av personskademeldinger. Direktoratet skal vurdere å legge om rutinene for årsrapporter for verne- og miljøutvalget.

Direktoratet må videreføre velferdstiltak for sjøfolk på minst samme nivå som i 2007.

Grunnet høy byggeaktivitet som medfører økt arbeidsbelastning for direktoratet utsettes prosjektet om en innføring av et nytt identitetskort og adgangskontroll til skip, jf. ILO konvensjon nr. 185, inntil departementet eventuelt gir annen beskjed. Vi ber Sjøfartsdirektoratet om å utarbeide en revidert framtidsplan for arbeidet fram til Norge kan ratifisere konvensjonen. Sjøfartsdirektoratet bes om å vurdere om utstedelse av sjøfartsbøker skal gebyrlegges. Departementet ber om å bli holdt informert om saken.

Nærings- og handelsdepartementet viser til regjeringens maritime strategi og omtalen av mønstringsinstituttet. Vi ber i den forbindelse Sjøfartsdirektoratet vurdere en forenkling av mønstringssystemet for sjøfolk, samt vurdere fartstidskrav for utstedelse av sertifikater for ikke-konvensjonsbestemte krav innen 1. kvartal 2008.

Vi ber videre Sjøfartsdirektoratet vurdere om det er hensiktsmessig å fjerne kravet om å beherske et skandinavisk språk om bord på passasjerferge, uten å redusere sikkerheten om bord både for passasjerer og ansatte innen 1. kvartal 2008.

Sjøfartsdirektoratet har bidratt ved utarbeidelsen av nytt regelverk knyttet til innføring av obligatorisk båtførerbevis for førere av fritids- og småbåter. Regelverket vil trolig tre i kraft i løpet av 2008. Departementet vil holde direktoratet orientert om saken.

3.3 Sjøfartsdirektoratet skal medvirke til å trygge skip ved å:

- være en aktiv deltaker i det internasjonale regelverksarbeidet
- gjennomføre tilsyn, havnestatskontroll og periodiske kontroller
- foreta regelverksendringer basert på erfaring fra ulykkesgransking

Sjøfartsdirektoratet skal være en aktiv deltaker og en pådriver i det internasjonale regelverksarbeidet på sjøsikkerhetsområdet. Dette innebærer deltakelse i relevante IMO komiteer og i relevante ekspert- og arbeidsgrupper i EU. I tillegg skal direktoratet delta i Paris MoU og EMSA.

Det skal gjennomføres tilsyn, havnestatskontroll og periodisk kontroll. Kontrollene skal være risikobasert, og basert på ulykkesanalyser og ulykkesstatistikker. Sjøfartsdirektoratet skal over en treårsperiode kontrollere minst 25 pst. av utenlandske skip i henhold til forpliktelsene om havnestatskontroll i Paris MoU.

Det skal foretas uanmeldt tilsyn. Tilsynet skal dreies mot fartøy som ikke følger opp sine forpliktelser. Mindre fiskefartøy skal følges opp i forhold til hva resultatene for 2007 tilsier. Sjøfartsdirektoratet skal foreta minst 450 fartøyskontroller. Utstedelse og fornyelse av fartøys sertifikater og ISM-revisjoner skal behandles i henhold til god forvaltningsskikk. Vertsstatskontrollen skal videreføres på samme nivå som i 2007, dvs. at om lag 28 skip skal kontrolleres.

Sjøfartsdirektoratet skal foreta revisjon av classeselskapene og godkjente kontrollforetak. Det skal fortrinnsvis utføres vertikalrevisjoner av classeselskapene, da disse revisjonene har vist seg å være til størst nytte i det forebyggende arbeid. Det skal foretas minst tre revisjoner av classeselskap og inntil fem revisjoner av godkjente foretak.

Sjøfartsdirektoratet skal gjennomføre havnestatskontroller på Svalbard i den utstrekning det blir nødvendig.

Sjøfartsdirektoratets regelverksendringer skal bl.a. være basert på erfaring fra ulykkesgranskning. Videre skal direktoratet benytte informasjon fra nestenulykker til analyser, og vurdere relevante regelverksendringer for å forebygge ulykker.

Ny skipssikkerhetslov trådte i kraft 1. juli 2007 og innebærer bl.a. at Sjøfartsdirektoratet kan utstede overtredelsesgebyr og tvangsmulkt. Videre skal direktoratet arbeide med innføring av sikkerhetsstyringssystem for skip som tidligere ikke hadde krav til det.

Direktoratet må sørge for å sikre tilstrekkelig ressurser og kontinuitet blant personell som arbeider opp mot de internasjonale organisasjonene.

Sjøfartsdirektoratet skal i sitt arbeid stimulere til høy sikkerhetsfokus i det interne kontroll og verifikasjonsarbeid for å sikre at fartøysavdelingenes fagkompetanse utnyttes til å forbedre regelverket.

3.4 Sjøfartsdirektoratet skal medvirke til et rent miljø ved å:

- være en aktiv deltaker i det internasjonale regelverksarbeidet
- føre tilsyn med at norske skip overholder internasjonale bestemmelser
- forvalte tilskuddsordningen om NOx-reduksjon

Sjøfartsdirektoratet skal føre tilsyn med at norske skip overholder internasjonale miljøbestemmelser. Direktoratet skal delta aktivt i det internasjonale regelverksarbeidet på miljøområdet.

Sjøfartsdirektoratet skal være en pådriver for innføring av strengere internasjonale miljøkrav gjennom aktiv deltagelse i IMO.

Direktoratet skal arbeide for at Norge skal stå på "White-list" til Paris MoU og at norske skip skal ha lav tilbakeholdelsesrate. Direktoratet skal følge opp tidligere kontroller i henhold til ny skipssikkerhetslov.

Sjøfartsdirektoratet skal administrere ordningen med tilskudd til NO_x-tiltak for skipsfarten og fiskeflåten. Ordningen skal bidra til at Norge innfrir sine forpliktelser i henhold til Gøteborg-protokollen. Departementet viser i den forbindelse til tidligere korrespondanse om regelverket for NO_x-RED ordningen og forholdet til statsstøtteregelverket.

3.5 Sjøfartsdirektoratet skal medvirke til kvalitet i alle ledd og være tilgjengelig gjennom at:

Direktoratet skal forvalte og utvikle et hensiktsmessig regelverk. For å utarbeide et godt regelverk skal direktoratet få innspill fra sentrale aktører i næringen på et tidlig tidspunkt i saksbehandlingen.

Direktoratet skal tilrettelegge for at regelverk utarbeidet av direktoratet er tilgjengelig elektronisk. Videre bør direktoratet gjøre alle høringer og innkomne høringsuttalelser tilgjengelig elektronisk.

Direktoratet bør foreta en gjennomgang av regelverket for bl.a. å redusere behovet for dispensasjoner eller omgjørrelser.

Ved utarbeidelsen av nytt regelverk skal Utredningsinstruksen følges. Departementet understreker viktigheten av å synliggjøre administrative og økonomiske konsekvenser både for næringen og det offentlige.

Direktoratet skal ha en døgkontinuerlig vakttelefon. En ny IT-arkitektur skal legge til rette for elektronisk innberetning gjennom næringslivsportalen Altinn og direktoratets egen hjemmeside.

Direktoratet skal besvare alle henvendelser så raskt som mulig og i samsvar med kravene som følger av Lov om behandlingssaker (1967-02-10).

Med sikte på kontinuerlig arbeid med kvalitet i alle ledd ber vi direktoratet om å gjennomføre en service- og kundetilfredshetsundersøkelse i løpet av 2008. Vi ber videre direktoratet om å følge opp resultatene fra arbeidsmiljøundersøkelsen som ble gjennomført i 2007.

4. Krav til risikostyring i etaten og i styringsdialogen med departementet

I tildelingsbrevet for 2006 ba departementet om at det fra og med 2006 gjennomføres en dokumentert risiko- og vesentlighetsgjennomgang av måloppnåelsen i den enkelte etat.

Risikostyring er en integrert del av styringsdialogen fra og med 2007.

En slik integrering forutsetter at etaten foretar risikovurderinger i alle viktige styringsprosesser, bl.a. ved operasjonalisering av tildelingsbrev og utforming av virksomhetsplan, og budsjettforslag for kommende år. Videre må endringer i risikobildet fanges opp i virksomhetsstyringen, slik at det kan iverksettes tiltak for å sikre at målene i tildelingsbrevet nås. Vesentlige endringer i risikobildet må meddeles departementet i den etablerte styringsdialogen, i etatsmøter og resultatrapporter. Større endringer i risikobildet, som innebærer problemer med måloppnåelsen, skal rapporteres til departementet omgående.

Mer konkret forutsetter departementet at direktoratet i 2008 følger opp de krav som er stilt etter oppfølgingsmøtet 22.06.2007. Dette omfatter eksempelvis å etablere et effektivt internkontrollsystem. Det bemerkes at tiltakene som etaten iverksetter for å redusere risiko, skal gjennomføres innenfor tildelte budsjетtrammer.

5. Årsrapport

Departementet ber om at etaten utarbeider en årsrapport for virksomheten i 2008. Rapporten skal gi en strukturert oversikt over viktige sider ved virksomheten i 2008, bl.a. med

- Angivelse og vurdering av oppnådde resultater i forhold til hovedmål, styringsparametere, jf. krav i tildelingsbrevet
- Regnskapet skal ha en egen omtale, hvor bevilgning og regnskap på postnivå presenteres og avvikene kort kommenteres
- Likestillingsomtale, jf. vedlegget
- Grønn stat, jf. vedlegget

Ett eksemplar av årsrapporten skal sendes departementet elektronisk til postmottak@nhd.dep.no innen 13.02.2008

6. Annen rapportering

Halvårsrapportering må være departementet i hende innen utgangen av august 2008. Virksomhetsplan 2008, innen medio februar.

Med hilsen

Ida Skard (e.f.)
ekspedisjonssjef

Tonje Sund
seniorrådgiver

Kopi:
Miljøverndepartementet
Riksrevisjonen

Vedlegg til tildelingsbrevet – nærmere retningslinjer, krav til rapportering og oversikt over fullmakter

1 Nærmere retningslinjer for disponering av bevilgninger

De bevilgninger som blir stilt til rådighet, skal disponeres i samsvar med økonomiregelverket i staten og de forutsetningene som er lagt til grunn i budsjettproposisjonen, budsjettinnstillingen og Stortingets vedtak. Nærings- og handelsdepartementet understreker at etaten har ansvar for å planlegge virksomheten i 2008 slik at gitte bevilgninger strekker til for hele budsjetterminen.

Vi minner om at departementet og Riksrevisjonen kan iverksette nærmere kontroll med at statsmidler som ytes, nyttes etter forutsetningene.

Det legges opp til en fortsatt restriktiv praksis med hensyn til omfang av tilleggsbevilgninger/overskridelsessamtykke, noe som fordrer god budsjettdisiplin og økonomistyring. Det påhviler etaten en klar og selvstendig forpliktelse til å holde forbruket på den enkelte budsjettpost innenfor rammen av vedtatt budsjett. Bevilgningsøkninger kan derfor normalt ikke påregnes. Unntak fra denne hovedregelen vil gjelde:

- når det sammen med forslag om tilleggsbevilgningen fremmes forslag om tilsvarende bevilgningsreduksjon under annen budsjettpost eller -kapittel
- når forslaget om tilleggsbevilgning er begrunnet med minst tilsvarende økning i inntekter som er knyttet til utgiftene

Departementet ber om å bli varslet omgående dersom ikke etatens egne tiltak er tilstrekkelige for å begrense utgiftene i forhold til gitt bevilgning. Vi ber også om at eventuelt klarlagt mindreforbruk rapporteres til departementet.

Oppstår det i løpet av vårsesjonen behov for bevilgningsendringer, må dette meddeles departementet senest innen **7. mars 2008**. Tilsvarende frist for høstsesjonen er innen **15. august 2008**.

2 Budsjettmessige og administrative fullmakter

2.1 Budsjettmessige fullmakter

Stortinget vedtok i 2005 et nytt bevilgningsreglement, og med ikrafttredelse fra 2006. Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir Kongen fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsipper som reglementet er basert på. Finansdepartementet har i rundskriv R-110/2005 av 5. desember 2005 fastsatt departementenes fullmakter til å gjøre unntak fra enkelte av bevilgningsreglementets hovedprinsipper. I mars 2006 ga Finansdepartementet også ut en ajourført Veileder i statlig budsjettarbeid, med nærmere kommentarer til det nye reglementet. Bevilgningsreglementet, rundskrivet og veilederen er lagt ut på Finansdepartementets nettsider.

I henhold til rundskriv R-110/2005 kan departementene videre delegere fullmaktene til å gjøre unntak fra bevilgningsreglementet til sine underliggende virksomheter. Nærings- og handelsdepartementet videre delegerer med dette følgende fullmakter til etaten:

- fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr
- fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret
- fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter, jf. tabellen under
- fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparinger i de neste tre budsjettår

Departementet understreker at de videre delegerte fullmaktene skal nyttes i overensstemmelse med begrensningene og forutsetningene som går fram av rundskrivet. Det tas forbehold om at samtykket ellers kan trekkes tilbake.

For følgende kapitler gis særskilte fullmakter til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter under spesifiserte inntektsposter:

Overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 907 postene 01 og 22	kap. 3907 postene 01 og 03

De særskilte merinntektsfullmaktene knyttet til post 01 i tabellen over tilsidesetter den generelle fullmakten til å overskride driftsbevilgningen med inntil 2 pst. mot tilsvarende merinntekter. Etaten har anledning til å søke departementet om å øke rammen for en merinntektsfullmakt i løpet av budsjettåret dersom det skulle vise seg nødvendig.

Etaten har også fullmakt til å overskride tildelt lønnsbevilgning under post 01 uten at det er nødvendig å innhente samtykke når det foreligger ordninger hvor merutgifter refunderes av andre statsinstitusjoner. Eksempler på dette er refusjoner av arbeidsmarkedstiltak, fødsels- og adopsjonspenger, sykepenger, merutgifter til lærlinger og tilretteleggingstilskudd for personale som går på aktiv sykemelding. Det legges til grunn at refusjonene inntektsføres i henhold til pkt. 3 i Finansdepartementets rundskriv R-101/2005 av 21. desember 2005.

Det bes om særskilt rapportering om utnyttelse av hver enkelt fullmakt i forklaringene til statsregnskapet.

2.2 Administrative fullmakter

Det vises til følgende:

- NHDs brev av 30.11.06 om stadfesting og ikrafttredelse av Sjøfartsdirektoratets reviderte personalreglement.
- NHDs brev av 16.09.99 om delegering av fullmakt i forbindelse med flyttegodtgjørelse.
- NHDs brev av 07.04.99 om innvilgelse av alminnelig samtykke til bruk av egen bil på tjenestereise.
- NHDs brev av 27.02.01 om delegering av fullmakt i forbindelse med beordringsgodtgjørelse.

- NHDs brev av 11.07.01 om delegering av fullmakt i forbindelse med erstatning for tapt arbeidsinntekt ved deltakelse i utvalg og råd m.m.
- NHDs brev av 30.01.02 om delegering av fullmakt i forbindelse med erstatning ved skade på eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten.
- NHDs brev av 06.06.02 om delegering av fullmakt vedrørende kompensasjon for arbeids- og reisetid for tjenestereiser i utlandet.
- NHDs brev av 10.03.05 om delegering av administrative bestemmelser i forbindelse med teletjenester, flytting til utlandet, oppholdsgodtgjøring mv. til deltakere ved kortvarige kurs, konferanser mv. og ansvar og garanti for statens oppkrevdere og regnskapsførere.

Kjønnsfordeling i lederstillinger

Det er fortsatt en målsetting om minimum 40 pst. representasjon av begge kjønn i lederstillinger. Vi ber etaten legge forholdene til rette for dette ved rekruttering til slike stillinger.

3 Risikostyring og internkontroll

3.1 Generelt

En god mål- og resultatstyring forutsetter at virksomhetsledelsen kjenner og aktivt håndterer de utfordringer eller usikkerheter som kan påvirke måloppnåelsen negativt.

Økonomiregelverket krever at alle virksomheter skal etablere intern kontroll tilpasset risiko og vesentlighet, jf. pkt. 2.4 i Bestemmelsene til Reglementet for økonomistyring i staten.

Kravene forutsetter at den interne kontrollen skal være innebygd i virksomhetens interne styring, og formålet er å øke sannsynligheten for måloppnåelse ved at risikoen identifiseres og at risikoreducerende tiltak blir gjennomført. De følgende kategorier mål som virksomheten skal oppfylle er:

- mål og resultatkrav i tildelingsbrevet
- pålitelig regnskapsrapportering og økonomiforvaltning
- ivaretagelse av sikkerhet og beredskap
- overholdelse av lover og regler

Departementet understreker at det er virksomhetsleders ansvar for å påse at den interne kontrollen er tilpasset risiko og vesentlighet, omfatter ovennevnte strekpunkter og at den fungerer på en tilfredsstillende måte.

Det er viktig at etatens system for intern kontroll er *helhetlig*, jf. strekpunktene ovenfor. Gjennom oppfølging av Riksrevisjonens gjennomgang av enkelte etaters anskaffelsesvirksomhet i 2006, ble det avdekket at flere etater ikke hadde tilfredsstillende intern kontroll på dette området, og dermed ikke overholdt lov og forskrift om offentlige anskaffelser.

Departementet forutsetter at virksomheten foretar risikovurderinger i alle viktige styringsprosesser. Vesentlige endringer i risikobildet må meddeles departementet.

3.2 Nærmere om sikkerhet og beredskap

Det overordnede målet er at etaten skal kunne fungere mest mulig normalt selv om uforutsette hendelser skulle inntreffe. Som et ledd i internkontrollen har departementet derfor forutsatt at etaten har utarbeidet en krise-/beredskapsplan, som oppdateres og øves ved behov. Krise-/beredskapsplanen bør bygge på en risiko- og sårbarhetsvurdering av intern drift tilpasset etatens egenart.

Departementet ber etaten oppdatere sine krise-/beredskapsplaner og at det blir gjennomført en enkel krisehåndteringsøvelse ut fra et realistisk scenario i løpet av 2008.

Samlet rapportering om status på området bes tatt inn i den ordinære rapporteringen til departementet. Departementet legger opp til en nærmere dialog med den enkelte etat i løpet av 2008.

4 **Andre føringer**

4.1 Grønn stat

Det er forutsatt at alle statlige etater har innført miljøledelse som en integrert del av etatens styringssystemer. Miljøledelse er en dynamisk og kontinuerlig prosess. Det skal foretas en årlig revisjon av miljøledelsesarbeidet hvor det legges til rette for kontinuerlige forbedringer. På www.gronnstat.no er det samlet veiledninger, verktøy og relevante eksempler i forbindelse med innføring av miljøledelse. Etater med betydelige miljøutfordringer oppfordres til å innføre tredjepartssertifiserte miljøledelsessystemer. Status for arbeidet på miljøområdet skal omtales i årsrapporten for 2008.

4.2 Miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser

Regjeringen la sommeren 2007 fram en handlingsplan for miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser. Planen inneholder en egen miljøpolitikk for statlige innkjøp hvor det stilles konkrete krav til innkjøp av prioriterte produktgrupper, jf. Handlingsplan 2007- 2010 T-1467 B Miljø - og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser. Den enkelte statlige virksomhet må sørge for å følge opp miljøpolitikken og den skal inngå i det interne styringssystemet til den enkelte virksomhet. Etaten bes om å tilpasse handlingsplanens bestemmelser i virksomhetens styringssystemer, som f. eks. retningslinjer for anskaffelser.

4.3 Etiske retningslinjer og retningslinjer for varsling

Regjeringen legger stor vekt på at de etiske retningslinjer i statlig virksomhet er implementert i etatene på en slik måte at man får en løpende systematisk vurdering av etiske problemstillinger knyttet til den enkelte virksomhet. Med mindre annet er avtalt forutsettes det at etatene har gjennomført sine tiltak for å implementere de etiske retningslinjene i løpet av 2007. Departementet forutsetter at etatene viderefører fokuset på etiske problemstillinger i 2008.

I forbindelse med de nye reglene i arbeidsmiljøloven som pålegger arbeidsgiver å utarbeide rutiner eller sette i verk andre tiltak som legger forholdene til rette for intern varsling, har Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) utarbeidet

retningslinjer for utarbeidelse av lokale varslingsrutiner i staten. Retningslinjene er tilgjengelig på FADs internettsider på www.regjeringen.no.

Som det fremgår av FADs internettside, forutsettes det at den enkelte statlige etat utarbeider egne rutiner for varsling, basert på virksomhetens behov og egenart. NHD forutsetter at slik implementering av varslingsrutinene er gjennomført i løpet av 1. halvår 2008.

4.4 Redegjørelse om likestilling

I forbindelse med revidering av Likestillingsloven er det innført en aktivitets- og redegjøringsplikt som bl. a. innebærer at statlige virksomheter skal redegjøre for likestilling i sine årsrapporter, jf. NHDs brev av 24.02.03. I tillegg skal departementet rapportere om likestilling i St.prp. nr. 1 for sin sektor.

Følgende forhold må normalt fremgå for å gi en tilstrekkelig redegjørelse, jf. Likestillingsombudets brev av 10.11.2003:

1. Situasjonsbeskrivelse som inkludere oversikt over:

- Kjønnsfordeling på ansatte i virksomheten og eventuelt på avdelingsnivå
- Gjennomsnittslønn for kvinner og menn, eventuelt lønn i kvinnedominerte stillinger kontra mannsdominerte og kjønnsfordeling blant de høyest og lavest lønte
- Kjønnsfordeling på nyansatte og på internt avansement, eventuelt på ulike stillingskategorier
- Kjønnsdelt statistikk på heltids- og deltidsansatte, eventuelt på overtid, videreutdanning og annen kompetanseheving, permisjoner og sykefravær

2. Beskrivelse av virksomhetens likestillingsaktiviteter

3. Redegjørelse for planlagte tiltak, f. eks. på bakgrunn av forhold som er avdekket i situasjonsbeskrivelsen.

4.5 Rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn

Regjeringen har besluttet at alle statlige virksomheter skal sette mål og utarbeide planer for å øke rekrutteringen av personer med innvandrerbakgrunn¹. I årsrapporten for 2008 skal det rapporteres på:

- Antall og andel (i prosent) ansatte (faste og midlertidige stillinger) med innvandrerbakgrunn i virksomheten pr. 1. januar 2008.
- Hvilket mål virksomheten satte for rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn i 2008.
- Antall og andel ansatte med innvandrerbakgrunn pr. 1. januar 2009.

Departementet ber om at det rapporteres tilsvarende i årsrapporten for 2007, dvs. at det rapporteres på antall og andel personer med innvandrerbakgrunn i virksomheten pr. 01.01.2007, hvilket mål etaten satte for rekruttering av innvandrere i 2007, samt antall og andel ansatte med innvandrerbakgrunn pr. 01.01.2008.

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (www.imdi.no) kan gi råd og veiledning til det videre arbeidet med å rekruttere flere innvandrere, herunder skjema for å kartlegge antall ansatte med innvandrerbakgrunn.

¹Personer med innvandrerbakgrunn omfatter

- personer som selv har innvandret til Norge og som har to foreldre født i utlandet (førstegenerasjonsinnvandrere)
- personer som er født i Norge av to foreldre født i utlandet (etterkommere)

4.6 Oppfølging av IA-avtalen

Regjeringen har besluttet at departementene med underliggende etater skal omtale planlagte og gjennomførte tiltak samt resultatutviklingen i forhold til egne måltall i forbindelse med IA-avtalen (reducere sykefraværet, beholde og rekruttere personer med redusert funksjonsevne og øke den reelle pensjonsalder). Redegjørelsen tas inn i årsrapporten. I tillegg skal departementet omtale gjennomførte tiltak og resultatrapporteringen i St.prp. nr. 1 for sin sektor.

Departementet ber om at det rapporteres tilsvarende i årsrapporten 2007.

4.7 Kommunikasjonsarbeid

Nærings- og handelsdepartementet og tilliggende virksomheter skal på sine områder legge vekt på å formidle betydningen av økt verdiskaping for å sikre velferdssamfunnet fremover. Dette gjelder informasjon om tilgjengelige virkemidler, tjenester og oppnådde resultater i arbeidet med å bidra til at Norge blir et godt land å drive næringsvirksomhet i.

Etaten skal ha utarbeidet en kommunikasjonsplan, jf. omtale i vedlegget til tildelingsbrev for 2007. Aktivitetene i planen skal bidra til at helheten i næringspolitikken, virkemidlene og resultatene kommer tydelig fram. Det skal være løpende kontakt mellom informasjonssjefene i virksomhetene og Nærings- og handelsdepartementet. Ikke minst er dette viktig med tanke på at det er virksomhetene som omsetter næringspolitikken i praksis og at NHD og politisk ledelse får informasjon om og anledning til å synliggjøre resultatene av virksomhetenes arbeid. Å kommunisere betydningen av økt verdiskaping gjennom eksempler og illustrasjoner, er god kommunikasjon.

Kommunikasjonsplanen skal omfatte følgende elementer:

- Etatens egen kommunikasjonsvirksomhet, det vil si kontakt mot kunder/brukere og synliggjøring av virksomhetens tjenester, herunder informasjonsmateriell og brukeroppfølging.
- Kommunikasjonsvirksomhet på web med fokus på innhold, struktur og brukervennlighet.
- Kommunikasjonsvirksomhet i samarbeid med andre etater bl. a. for å synliggjøre helheten i tilbudet av tjenester og virkemidler overfor næringslivet.

- Kommunikasjonsvirksomhet for å synliggjøre virksomhetens arbeid og resultater av dette i media.

Kommunikasjonsplanen skal omfatte aktiviteter og konkrete mål for hvert av de nevnte punktene som rapporteres på halvårsmøtene med departementet.

Kommunikasjonsvirksomheten skal også omtales i virksomhetens årsrapport.

Ved utarbeidelsen/revisjon av kommunikasjonsplanen skal følgende dokumenter også legges til grunn:

- [Statens informasjonspolitikk](http://odin.dep.no/filarkiv/295984/AAD_info.politikk_orig.pdf)
<http://odin.dep.no/filarkiv/295984/AAD_info.politikk_orig.pdf> (lenke)
- Kommunikasjonsplattform for NHD. Denne plattformen utarbeides i fellesskap mellom NHD og tilliggende virksomheter, og skal ferdigstilles i løpet av første kvartal 2008.

5 Budsjett- og resultatrapportering

Det er et generelt krav at departementet gjennom styringsdialogen skal være orientert om resultater knyttet til mål og resultatkrav i tildelingsbrevet. Dersom det i løpet av året avdekkes vesentlig risiko for at målene i tildelingsbrevet ikke kan nås, skal dette tas opp med departementet omgående. På etatsmøter og i resultatrapporter skal det også orienteres om evt. endringer i risikobildet som kan medføre problemer i forhold til måloppnåelsen.

5.1 Årsrapport

Departementet ber om at etaten utarbeider en årsrapport for virksomheten i 2008.

- Rapporten skal gi en strukturert oversikt over viktige sider ved virksomheten i 2008, bl.a. med angivelse og vurdering av oppnådde resultater i forhold til hovedmål, styringsparametere og resultatkrav i tildelingsbrevet. Rapporten bør følge tildelingsbrevets struktur.
- Regnskapet skal ha en egen omtale, hvor bevilgning og regnskap på postnivå presenteres og avvikene kort kommenteres.
- Rapportering i forhold til krav omtalt under pkt. 3 og 4.

Ett eksemplar av årsrapporten skal sendes departementet elektronisk til postmottak@nhd.dep.no innen 12. februar 2009.

5.2 Annen rapportering

Det skal avholdes to kontaktmøter i tillegg til halvårlig og årlig etatsmøte for fortløpende å kunne vurdere spørsmål knyttet til Sjøfartsdirektoratets rekrutterings- og kompetansesituasjon. Tidspunkt for kontaktmøtene vil bli fastsatt senere i samråd med direktoratet.

Tildelingsbrev 2008

for

Sjøfartsdirektoratet

1. INNLEDNING

Det vises til St. prp. nr. 1 (2007-2008), Budsjett-innst. S. nr. 9 (2007-2008) og vedtatt budsjett 2008. Tildelingsbrevet for 2008 omhandler nye og/eller særlig viktige tiltak som Sjøfartsdirektoratet skal prioritere i 2008 innenfor vedtatt budsjettramme.

2. STRATEGISKE UTFORDRINGER OG MÅL

2.1 Miljøvernmyndighetenes overordnede strategier og prioriteringer

Miljøverndepartementets politikk er basert på en analyse av trusselbildet og utviklingsmulighetene innenfor de ulike miljøområdene gjennom en spisset oppfølging av Soria Moria-erklæringen og prioriteringene i St.prp. nr. 1. De overordnede prioriteringene for 2008 er gjengitt i innledningskapitlet i St.prp. nr. 1 (2007–2008).

Miljøvernpolitiske føringer

De viktigste langsiktige miljøutfordringene som både må ha et nasjonalt og internasjonalt fokus er knyttet til klimaendringer, miljøgifter og ivaretagelse av det biologiske mangfoldet. Samtidig som nasjonale virkemidler skal skjerpes, skal det være en offensiv holdning i internasjonale prosesser for å redusere utslipp av klimagasser. Det skal for øvrig føres en mer aktiv politikk for å redusere utslipp av miljøgifter både nasjonalt og internasjonalt. Forpliktelser i det internasjonale arbeidet med å stanse tapet av biologisk mangfold innen 2010 skal fortsatt stå høyt på dagsorden. Videre skal hensynet til kulturminner ivaretas.

Det skal arbeides aktivt for å styrke miljøvernarbeidet i nord både nasjonalt, bilateralt i forhold til Russland og internasjonalt, og for å bedre kunnskapen om miljøutviklingen i disse områdene. Det er viktig å utnytte mulighetene til å vektlegge utfordringer innenfor klima, naturens mangfold, miljøgifter og kulturminner i nordområdene i forbindelse med det internasjonale polaråret i 2007-2008. Det er videre viktig å bruke de internasjonale miljøfora strategisk til policy-utvikling og identifisering av mål og virkemidler innenfor våre prioriterte områder.

Trykket på mediesiden er økende, og det skal satses mer på miljømobilisering og kommunikasjon rettet mot flere målgrupper. Departementet og etatene må derfor styrke sin rolle innenfor informasjon og kommunikasjon for å møte utviklingen. Alle etatene skal bidra til at politisk ledelse i størst mulig grad skal kunne argumentere og dokumentere miljøspørsmål på en god måte.

I 2008 skal det særlig legges vekt på å:

- Følge opp mål og tiltak i St.meld. nr. 34 (2006–2007) *Norsk klimapolitikk (klimameldingen)*.
- Følge opp Miljøverndepartementets rolle i klimasatsingen internasjonalt, herunder å bidra i de internasjonale klimaforhandlingene.
- Følge opp tiltak i St.meld. nr. 14 (2006–2007) *Sammen for et giftfritt miljø – forutsetninger for en tryggere fremtid (kjemikaliemeldinga)* med mer vekt på å spre kunnskap og informasjon om miljøfarlige produkter.
- Gjennomføre tiltak for å stanse tapet av biologisk mangfold innen 2010.
- Gjennomføre tiltak for å redusere det årlige tapet av fredede kulturminner og kulturmiljøer, og sikre ordinært vedlikeholdsnivå innen 2020.
- Følge opp Gøteborgprotokollen og legge til rette for beslutninger om virkemidler for oppfølging av utslippsforpliktelsene, særlig NO_x-forpliktelsen.

- Gjennomføre helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet, og starte opp arbeid med tilsvarende forvaltningsplaner for Norskehavet og Nordsjøen.
- Bidra til å sikre en effektiv gjennomføring av avfallspolitikken med fokus på å øke gjenvinningen, redusere avfallsmengdene og sørge for økt innsamling av farlig avfall.
- Forskning og overvåking skal følges aktivt opp slik at relevans og nytte sikres.
- Følge opp miljømål og tiltak i *Regjeringens maritime strategi*.

Når det gjelder klima har SFT det overordnede ansvaret på direktoratsnivå i arbeidet med nasjonale og internasjonale klimautslipp. SFT har et særlig ansvar når det gjelder rapportering av utslipp, overvåking og utarbeiding av utslippsstatistikk, oppfølging av det klimavitenskapelige grunnlaget og utforming av virkemidler og tiltak for reduserte utslipp. NPs ansvar på klimaområdet er særlig knyttet til utvikling av kunnskap om effekter av klimaendringene i nordområdene, mens DN har tilsvarende ansvar når det gjelder effekter på norsk natur. I tillegg har både SFT, DN, RA og NP ansvar for å vurdere eventuelle utilsiktede effekter av klimatiltak og -virkemidler på de miljøområdene de har ansvar for, herunder biologisk mangfold, kulturminner og forurensninger.

Administrative forhold

Gjennom styringsprosessene skal pålagte og bundne oppgaver som ikke kan prioriteres ned samt oppgaver som ikke får plass innenfor tilgjengelig ressursramme, konkretiseres. Det skal vurderes og redegjøres konkret for oppgaver som kan avsluttes eller reduseres til fordel for en større konsentrasjon om de høyest prioriterte oppgavene.

2.2 Endring i ansvarsfordeling og samarbeidsrelasjoner mellom MD og etatene samt andre aktører innen miljøforvaltningen

Produktregisteret er slått sammen med Statens forurensningstilsyn fra 1. januar 2008. Den fysiske flyttingen vil skje første halvdel av 2008.

3. KRAV TIL SJØFARTSDIREKTORATET UNDER MILJØVERNDEPARTEMENTETS RESULTATOMRÅDER

Sjøfartsdirektoratets miljøvernarbeid har som formål å støtte opp under direktoratets virksomhet som miljødirektorat under Miljøverndepartementet. Denne virksomheten omfatter både internasjonalt arbeid i tilknytning til IMO, EØS-avtalen, og miljøsamarbeidet mellom de arktiske landene, og nasjonalt arbeid som gjennomføring av internasjonale forpliktelser, utarbeiding av forskrifter, tilsynsoppgaver m.m. Det er viktig at Sjøfartsdirektoratet har et nært samarbeid med de andre miljødirektoratene, og med andre direktorater og etater i saker hvor slikt samarbeid er nødvendig for å løse oppgavene på en tilfredsstillende måte.

Regjeringen vil at Norge skal være pådriver i det internasjonale miljøarbeidet, og dette skal således ivaretas også i Sjøfartsdirektoratets internasjonale miljøarbeid.

Miljøverndepartementet legger vekt på en god dialog mellom direktoratet og departementet i det internasjonale arbeidet, og vil understreke at det er av avgjørende betydning at dette arbeidet fortsatt prioriteres etter overflyttingen av direktoratet til Haugesund.

Miljøsidene ved skipsfart er kommet og vil stadig - ettersom landbaserte utslipp reduseres - komme mer i fokus som en sentral del av miljøvernpolitikken. Det er derfor viktig at Sjøfartsdirektoratet gir dette arbeidet nødvendig prioritet både nasjonalt og internasjonalt. Dette innebærer blant annet at direktoratet skal bidra til at norsk maritim virksomhet er minst

like miljøeffektiv som alternative transportformer, og er basert på gode tekniske og operasjonelle forutsetninger som forebygger miljøskader. I tillegg skal direktoratet medvirke til å hindre forurensing ved effektivt tilsyn av norske skip og havnestatskontroll av fremmede skip.

Direktoratet er delegert myndighet til å fastsette forskrifter med hjemmel i flere bestemmelser i skipssikkerhetsloven. Departementet ønsker å være løpende orientert om den regelverksutviklingen som skjer på miljøområdet, og ber om at vi varsles fortløpende om dette.

Departementet legger vekt på at følgende aktiviteter utføres i 2008:

3.1 Resultatområde 2: Bevaring og bruk av kulturminner

Underområde 3: Fartøy

Arbeidsmål 3.2 Oppdatere overordnet strategi for fartøyvern.

Sjøfartsdirektoratet bes:

- utarbeide egne forskrifter for fartøyer som har status som *skip som er vernet*, i samarbeid med Riksantikvaren og Norsk Forening for Fartøyvern. Hovedmålsettingen med et slikt regelverk er at de verneverdige fartøyene i størst mulig grad skal bevares med sitt opprinnelige arrangement og originale tekniske løsninger, jf St.meld. nr. 16 (2004–2005) *Leve med kulturminner*. Det er Riksantikvaren som fastlegger vilkårene og fatter vedtak om å verne et skip. Riksantikvaren bestemmer også om status som vernet skip skal opprettholdes i det enkelte tilfelle.

3.2 Resultatområde 3: Rent hav og vann og et giftfritt samfunn

Underområde 1: Helhetlig hav- og vannforvaltning

Arbeidsmål 1.1 Lede og koordinere forvaltningsplanarbeidet og sikre det nødvendige miljøfaglige grunnlaget for utarbeidelse, gjennomføring og oppdatering av helhetlige forvaltningsplaner for norske havområder. Sikre utarbeidelse av helhetlige forvaltningsplaner for Norskehavet innen 2009 og Nordsjøen innen 2015, og i løpet av 2010 ha oppdatert forvaltningsplanen for Barentshavet.

Sjøfartsdirektoratet bes:

- følge opp St.meld. nr. 8 (2005-2006) Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, med særlig fokus på skipsfartens utfordringer i nordlige havområder, herunder prioritere deltakelse i de relevante rådgivende gruppene som er etablert som oppfølging av forvaltningsplanen,
- bidra i arbeidet med å utarbeide en helhetlig forvaltningsplan for Norskehavet, særlig gjennom deltakelse i faggruppen, og ved behov delta i arbeid med helhetlig forvaltning av Nordsjøen.

Underområde 3: Oljeforurensning

Arbeidsmål 1.2 Se til at operasjonelle, akutte og ulovlige utslipp av olje, miljøfarlige stoffer, avfall og fremmede organismer til sjø fra skip stanses eller minimeres.

Sjøfartsdirektoratet bes:

Oljeforurensning

- i samarbeid med Kystverket sikre at det etableres et internasjonalt regelverk i IMO som regulerer skip til skip operasjoner, og det tas hensyn til spesielle forhold i nordlige havområder,
- opprettholde den nødvendige kompetansen til å kunne bistå Kystverket med skipsteknisk ekspertise i arbeidet med beredskap mot akutt forurensning fra skip (løpende oppgave).

Ballastvann

- prioritere arbeidet med å forhindre introduksjon og spredning av fremmede organismer via ballastvann og sedimenter og i denne forbindelse:
 - delta i IMOs arbeid knyttet til Internasjonal konvensjon om kontroll og behandling av ballastvann og sedimenter fra skip (ballastvannkonvensjonen), herunder i utviklingen av retningslinjer og overgangsløsninger. I arbeidet bør det legges vekt på å finne løsninger som bidrar til at konvensjonen kan tre i kraft,
 - etter nærmere avklaringer med departementet, gjennomføre høring av utkast til forskrift for tidlig gjennomføring av ballastvannkonvensjonen i Norge og ferdigstille forskriftsutkastet for fastsettelse i MD,
 - legge til rette for og støtte opp under arbeidet med å utvikle nye teknologiløsninger som møter konvensjonens krav,
 - delta i Fiskeridirektoratets varslingsgruppe for krisehåndtering i norsk kystsoner og i samråd med Fiskeridirektoratets beredskapsgruppe fortløpende vurdere behov for tiltak overfor skip dersom det foreligger introduksjoner av fremmede arter eller oppblomstringer av skadelige alger eller andre skadeorganismer,
 - i tråd med ballastvannkonvensjonens bestemmelser der det er et akutt behov raskt gi informasjon eller instruks til skip om aktuelle tiltak vedrørende inntak og utslipp av ballastvann slik at risiko for videre spredning av fremmede arter og/eller skadeorganismer reduseres.

Konvensjon om regulering av skadelige bunnstoffs-systemer på skip (AFS-konvensjonen)

- innen 1. mars 2008 vurdere om det er behov for ytterligere tilpasninger i norsk rett for en fullstendig gjennomføring av konvensjonen,
- avhengig av utfallet av denne vurderingen, utarbeide forslag til, gjennomføre høring av og eventuelt fastsette aktuelle forskriftsendringer før konvensjonen trer i kraft.

Utslippstall

- bistå departementet i utarbeidelsen av et planlagt system for utslippsoversikter for skip jfr. *Regjeringens maritime strategi*,
- i størst mulig grad være oppdatert på tilgjengelige data om driftsutslipp av olje fra skipsfarten innenfor Norges økonomiske sone, og rapportere disse videre til Statens

forurensningstilsyn som ansvarlig for samlede nasjonale utslippstall (løpende oppgave),

- bidra i arbeidet med å oppdatere forskriften om miljødifferensiering av januar 2000, og herunder vurdere muligheten for å inkludere klimagasser i forskriften.

Straffeforfølgning

- delta i arbeidet med å effektivisere straffeforfølgning av skipsfartens overtredelser på miljøområdet gjennom Nordsjønettverket (nettverk mellom Nordsjølandenes politi- og påtalemyndigheter) bl.a. ved at sjøfartsinspektørene trekkes inn (løpende oppgave).

Underområde 4: Miljøgifter

Arbeidsmål 1.1 Se til at utslipp av prioriterte miljøgifter blir redusert eller stanset.

Sjøfartsdirektoratet bes:

- være oppdatert på og eventuelt delta i arbeidet til arbeidsgruppen GESAMP for EHS (Evaluation of the Hazards of Harmful Substances Carried by Ships).

Underområde 5: Avfall og gjenvinning

Arbeidsmål 3.1 Se til at det finnes rammevilkår for å oppfylle de nasjonale målene for farlig avfall.

Sjøfartsdirektoratet bes:

Avfall fra skip

- i samarbeid med SFT/ Fylkesmannen styrke tilsynet med og følge opp de anbefalinger som fremkommer av direktoratets brev av 19.12 05 om evaluering av forskrift om begrensning av forurensning av 1. juni 2004 kap. 20 Levering og mottak av avfall og lasterester fra skip (løpende oppgave),
- følge EUs arbeid med evaluering og eventuelt revisjon av mottaksdirektivet (løpende oppgave),
- delta i IMOs arbeid med revisjonen av Anneks V til MARPOL for å sikre en miljømessig styrking av regelverket.

Opphugging av skip (internasjonalt)

- prioritere arbeidet med å sikre en forsvarlig opphugging av skip både nasjonalt, innen IMO og i den felles arbeidsgruppen for IMO/ILO/Basel,
- være ledende i arbeidet med å utvikle et nytt helhetlig bindende internasjonalt regime knyttet til opphugging av skip i IMO, basert på Norges første utkast til ny konvensjon til MEPC 54, og med sikte på vedtagelse av en ny konvensjon i 2009. Direktoratet skal være en aktiv pådriver og bidra til gode prosesser i dette arbeidet, herunder arbeide for at et slikt regelverk er i tråd med relevante miljøprinsipper og tar hensyn til de særlige forhold som gjelder for skipsfarten, samt at regelverket er transparent, håndhevbart og kontrollerbart,
- bidra til at frivillige tekniske retningslinjene for opphugging av skip følges opp av norske redere,
- holde nær kontakt med departementet om arbeidet med opphugging av skip, herunder jevnlig orientere om utviklingen i arbeidet og avklare norske posisjoner med arbeidet i

MEPC med en ny konvensjon og sikre god koordinering av arbeidet i IMO, ILO og Basel,

- sikre god kontakt med alle berørte norske myndigheter i saker vedrørende opphugging av skip,

3.3 Resultatområde 4 Et stabilt klima og ren luft

Underområde 1: Klimaendringer

Arbeidsmål 1.1 Lede det norske arbeidet med å videreutvikle Klimakonvensjonen og Kyotoprotokollen til å bli miljø- og kostnadseffektive instrumenter for å redusere utslipp og øke opptaket av klimagasser.

Sjøfartsdirektoratet bes:

- bistå MD i arbeidet med å utvikle og fremme strategier innenfor IMO for at utslippene fra internasjonal skipsfart kartlegges, og for at det i løpet av få år vedtas et globalt forpliktende regime for reduksjon av klimagassutslipp.
- arbeide for IMOs vedtakelse av endelige retningslinjer for etablering av en CO2 indeks, og ta initiativ til en diskusjon om hvordan en kan oppnå at CO2-indekseringssystemet tas i bruk av flest mulig norske skip, samt arbeide for at systemet tas i bruk internasjonalt.
- bistå MD i arbeidet med oppfølging av IMOs klimagasspolicy, herunder utvikling av tekniske, operasjonelle og markedsbaserte tiltak og virkemidler.
- bistå MD i arbeid knyttet til inkludering av internasjonal skipsfart i den nye klimaavtalen etter 2012.

Arbeidsmål 2.1. Medvirke til at utslippene i Norge ikke overstiger 35 mill. tonn CO2-ekvivalenter i 2020, inkludert kvotekjøp og opptak i skog, og medvirke til at nasjonale utslipp i 2020 er 13-16 mill. tonn lavere enn referansebanen slik den er presentert i nasjonalbudsjettet for 2007.

Sjøfartsdirektoratet bes:

- bistå MD i oppfølgingen St. meld. nr. 34 (2006-2007) Norsk klimapolitikk.

Underområde 3: Langtransporterte luftforurensninger

Arbeidsmål 1.1 Medvirke til å utvikle faglig grunnlag for og ta initiativ til utvikling av nye internasjonale avtaler som gir utslippsreduksjoner i samsvar med det nasjonale målet.

Sjøfartsdirektoratet bes:

- ved behov bistå SFT i arbeidet med å utvikle og tolke det faglige grunnlaget som utarbeides i forbindelse med revisjon av Gøteborgprotokollen, og tilsvarende ved gjennomføringen av EUs tematiske strategi for luftforurensning (vurderinger av mulige tiltak og kostnader vil være sentralt),
- i samarbeid med norske fagmiljøer være en pådriver i arbeidet med revisjonen av MARPOL Anneks VI for å sikre strengere krav til alle typer utslipp til luft fra skip,

- særlig fokusere på arbeidet med å oppnå internasjonalt gjennomslag for en langsiktig utfasing av bruk av tungolje på skip, og sikre strengere krav til utslipp av NO_x,
- være sekretariat for *Forum for miljøvennlig skipsfart* og forumets styringsgruppe, samt bistå i arbeidet med å initiere aktivitet på prioriterte områder i tråd med styringsgruppens anbefalinger.

Arbeidsmål 3.1 I samarbeid med aktuelle sektordepartement sikre at Norge reduserer de årlige utslippene av nitrogenoksid (NO_x) i samsvar med det nasjonale målet.

Sjøfartsdirektoratet bes:

- bidra til å utarbeide det faglige grunnlaget for og bistå i oppfølgingen av eventuelle miljøavtaler om reduksjon av NO_x-utslipp,
- følge opp arbeidet med NO_x-avgiften,
- vurdere hvilke tiltak som kan være aktuelle for å redusere NO_x-utslippene fra skip med framdriftsmaskineri med samlet installert motoreffekt tom. 750 kW,
- bistå Finansdepartementet og SFT i arbeidet med å oppdatere utslippsfremskrivningene for NO_x. Fremstillingen skal synliggjøre utslippsutviklingene på sektornivå på en hensiktsmessig måte som grunnlag for arbeidet med virkemidler.

3.4 Resultatområde 5 Internasjonalt samarbeid og miljø i nord- og polarområdene

Underområde 1: Samarbeid i internasjonale organisasjoner på miljøområdet, blant annet EUs miljøsamarbeid og UNEP

Arbeidsmål 1.1 Medvirke til utformingen av EUs politikk på prioriterte områder for Norge, som klima/ energi, kjemikalier, EUs marine strategi og luftforurensning.

Sjøfartsdirektoratet bes:

- delta aktivt i EUs arbeid med miljøvennlig skipsfart og i denne forbindelse utarbeide utkast til EØS-notat så tidlig som mulig når det foreligger utkast til EU-direktiv eller forordninger innenfor direktoratets ansvarsområde på miljøsidan.
- delta aktivt i skipsfartsarbeidet innenfor Nordsjølandene med særlig fokus på å ta initiativ og følge opp Gøteborg-erklæringen fra Nordsjøkonferansen i 2006, i forbindelse med fremtidige IMO møter.
- delta aktivt i IMOs miljøarbeid som delegasjonsleder til IMOs miljøkomité (MEPC).

Underområde 4: Miljøsamarbeid i nord- og polarområdene

Arbeidsmål 6.1: Medvirke til helhetlig forvaltning av naturressursene og til å redusere miljøgift- og klimavirkningene gjennom samarbeidet i Arktisk Råd

Sjøfartsdirektoratet bes:

- bidra innenfor arbeidsgruppen for beskyttelse av det arktiske marine miljø (PAME) når det gjelder skipsfart i Arktis, og i oppfølgingen av den marine strategien som ble vedtatt under Arktisk Råd høsten 2004. Departementet understreker at arbeidet i PAME må sees i lys av at Norge fra 2007 til 2009 har formannskapet i Arktisk Råd.
- bistå som medforfatter i forbindelse med ferdigstillelsen av AMSA-rapportens kapittel 6.

Arbeidsmål 7.2: Gjennom arbeidet i Antarktistraktasamarbeidet, sikre de unike natur- og kulturminne-verdiene i Antarktis og bevare kontinentet som et viktig referanseområde for miljøforskning.

Sjøfartsdirektoratet bes:

- bidra til departementets arbeid med å endre Antarktisforskriften for å implementere ansvarsvedlegget til miljøprotokollen i norsk rett. Det vil bli sendt eget oppdragsbrev med konkret oppdrag knyttet til utarbeidelse av høringsdokumenter og forskriftsendringer,
- sørge for at beslutninger innenfor Antarktistraktaten om å fase ut bruk og transport av tungolje i Antarktis følges opp i IMO,
- bidra til å endre virkeområdet for MEPC og MSCs resolusjoner om polarkoden til også å omfatte Antarktis.

Arbeidsmål 11.1: Styre ferdselen på Svalbard

Sjøfartsdirektoratet bes:

- ved behov bistå Direktoratet for naturforvaltning og Sysselmannen på Svalbard faglig med utarbeidelsen av forslag til bestemmelser om drivstoffkvalitet for skipstrafikk innenfor nasjonalparkene på vestsiden av Svalbard. (Det kan fortsatt være behov for faglige råd i forbindelse med mulige unntaksbestemmelser mv.)

4. OPPDRAGSLISTE 2008

Resultat-område	Oppdrag – dokumenter som skal oversendes MD	Frist
2	Direktoratet skal i samarbeid med Riksantikvaren og Norsk Forening for Fartøyvern utarbeide egne forskrifter for fartøyer som har status som verneverdige skip.	Fastsettes senere.
3	Direktoratet skal vurdere behovet for forskriftsendringer som følge av at AFS-konvensjonen trer i kraft i september 2008	Vurdering innen 1. mars 2008, fastsettelse innen 17. september 2008.

3	Direktoratet skal igangsette høring av forslag til ny forskrift for nasjonal gjennomføring av ballastvannskonvensjonen.	Fastsettes senere.
3	Direktoratet skal gjennomføre en utredning av kostnader og nyttevirkninger av at det utvikles teknologi for utskiftning av ballastvann i større havner, kombinert med eventuelle krav om at slik teknologi skal brukes der denne er tilgjengelig.	Fastsettes senere i dialog med departementet.
3	Direktoratet skal bistå departementet i utarbeidelsen av et system for utslippsoversikter for skip. Direktoratet skal i den sammenheng vurdere hva som er egnede utslippsparemetere, og hvordan systemet best kan utformes.	Fastsettes under oppstartsmøte med departementet.
3	Direktoratet skal lage en kort utredning om hvorvidt Barentshavet kan gis status som Special Area (SA) under MARPOL 1973/78.	Jfr. eget oppdragsbrev som vil bli oversendt.
4	Direktoratet skal utarbeide en analyse av mulige tiltak for å redusere NO _x -utslippene fra skip med framdriftsmaskineri med samlet installert motoreffekt tom. 750 kW	Fastsettes senere.
5	Direktoratet skal bidra til departementets arbeid med å endre Antarktiskforskriften for å implementere ansvarsvedlegget til miljøprotokollen i norsk rett.	Jfr. eget oppdragsbrev som vil bli oversendt.

5. BUDSJETT OG FULLMAKT

5.1 Tildeling og budsjettforutsetninger

Tildelte bevilgninger skal disponeres i samsvar med bevilgningsreglementet og Stortingets forutsetninger for bevilgningene, jf. St.prp. nr. 1 (2007–2008), og vedtatt budsjett for 2008. Midlene skal for øvrig disponeres i samsvar med Reglement for økonomistyringen i staten, bestemmelser om økonomistyring i staten, Miljøverndepartementets hovedinstruks for økonomiforvaltningen i virksomheten og andre regler som er fastsatt for disponeringen av statlige budsjettmidler.

De krav som er stilt til virksomheten i skal realiseres innenfor de tildelte midler uten uhjemlede overskridelser, jf. bevilgningsreglementets § 11 annet ledd. Dette innebærer at samtykke til overskridelse må innhentes fra departementet før eventuelle utgifter utover tildelte midler pådras.

Det understrekes at budsjettrammen som er stilt til disposisjon skal overholdes. Sjøfartsdirektoratet skal sikre at strategisk fokus og prioriteringer av oppgavene er i tråd med politiske signaler og økonomiske rammebetingelser.

Følgende midler tildeles i 2008:

Utgifter

tall i 1000

Kap. 1445, post 21	Spesielle driftsutgifter	2000
--------------------	--------------------------	------

Kap. 1445, post 21

Sjøfartsdirektoratets arbeid for Miljøverndepartementet omfatter bl.a. utredningsoppgaver, utarbeiding av forskrifter, utferding av sertifikater, flaggstatskontroller og havnestatskontroller. Sjøfartsdirektoratet utfører også betydelige internasjonale oppgaver på miljøområdet rettet mot FNs sjøfartsorganisasjon IMO, EU, Nordsjøsam arbeidet og det arktiske samarbeidet. Et hovedmål for Sjøfartsdirektoratet er å medvirke til at norsk skipsfart er en minst like miljøeffektiv transportform som alternative transportformer, og er basert på gode tekniske og operasjonelle forutsetninger som forebygger miljøskader. I tillegg skal direktoratet medvirke til å hindre forurensning ved effektivt tilsyn av norske skip og havnekontroll. Departementet ser på bakgrunn av utviklingen i miljøregelverket samt de utfordringer flyttingen av direktoratet til Haugesund medfører, behov for at det på dette området fortsatt fokuseres på opplæring og kontroll.

Post 21 Spesielle driftsutgifter skal bidra til å dekke lønn til faste og midlertidige ansatte og driftsutgifter for Sjøfartsdirektoratet i arbeidet med å fremme miljøvennlig skipsfart. Posten dekker også midler knyttet til utredninger, informasjon, internasjonalt arbeid og formidling relatert til miljøspørsmål. Departementet vil i den forbindelse understreke behovet for at det i arbeidet med revisjonen av Annex VI til MARPOL og i det videre arbeidet med skipsfartens klimautslipp settes av tilstrekkelige midler til bistand fra norske fagmiljøer.

Departementet legger også for 2008 vekt på behovet for å styrke direktoratets ressurser og kompetanse med hensyn til *nasjonal gjennomføring* av det internasjonale miljøregelverket på skipsfartens område. Departementet legger videre sterk vekt på behovet for å utvikle og styrke direktoratets *internasjonale miljøkompetanse*. Departementet ser også behov for å en økt forankring, vektlegging og synliggjøring av miljøarbeidet i direktoratets organisasjon og tilsynsarbeid.

5.2 Kap. 1400, post 21 prosjektmidler for 2008

Sjøfartsdirektoratet gis i tillegg belastningsfullmakt på følgende kapittel:

Tall i 1000

Kap. 1400, post 21	Spesielle driftsutgifter	1700
--------------------	--------------------------	------

Kap. 1400, post 21

Prosjektmidlene skal benyttes i tråd med føringer i punkt 2 og til gjennomføring av krav og oppgaver gjengitt i punkt 3. Det vises også til de resultatmål og arbeidsmål som er satt for miljøforvaltningen under Miljøverndepartementets resultatområder, jfr St. prp. nr. 1 (2007-2008).

Vi viser til Sjøfartsdirektoratets søknad om 2,65 mill. kroner i prosjektmidler for 2008. Departementet har bevilget 1,7 mill. kroner, som innebærer en økning på 0,8 mill. kroner fra 2007.

Kr. 200 000 av prosjektmidlene skal brukes til utredning av kostnader og nyttevirkninger av at det utvikles teknologi for utskifting av ballastvann i større havner, kombinert med

eventuelle krav om at slik teknologi skal brukes der denne er tilgjengelig. Vi ber om at direktoratet, i dialog med departementet, prioriterer de resterende midlene etter følgende prioriteringskriterier:

- Aktiviteten skal gjenspeile hovedprioriteringene gitt i dette brevet
- Midlene skal bidra til å følge opp forpliktelser og nødvendige norske initiativer i det internasjonale arbeidet

Direktoratet vil ha adgang til intern omprioritering av deler av beløpet.

6. RAPPORTERING OG MØTEPLAN

For å gjøre resultatrapporteringen enklere og mer oversiktlig ønsker departementet at Sjøfartsdirektoratet bruker tildelingsbrevet som rapporteringsmal. Dette innebærer at direktoratet ved resultatrapportering føyer inn en kort statusbeskrivelse i kursiv for hvert enkelt resultatkrav i tildelingsbrevet.

6.1 Avviksrapportering

Sjøfartsdirektoratet skal gi oversikt over prosjektenes fremdrift og forbruk pr. 31.04.08,

Sjøfartsdirektoratet skal innen 1. mai legge frem reviderte budsjettanslag for 2008, sammen med en fremdriftsplan, utbetalingsplan og oppdragsliste for de ulike prosjektene.

Avvik fra tildelingsbrevets føringer for disponering av midler i 2008 må meldes inn til departementet som egen sak.

Frist for avviksrapportering: 19. mai 2008.

6.2 Foreløpig årsrapport

Rapportering pr. 31.08.08 skal inneholde en kortfattet oversikt over direktoratets aktivitet innenfor Miljøverndepartementets resultatsområder (resultatrapportering), oversikt over utførte utredningsprosjekter i 2008, samt plan og mål for den kommende virksomheten. I tillegg bør større saker på miljøområdet som vil kunne få budsjettmessige konsekvenser for direktoratet meldes inn, i tillegg til forslag til nye større satsingsområder for Miljøverndepartementet for budsjettåret 2010. Det skal også gis budsjettmessig oversikt på kap. 1400, post 21, som viser forbruk pr. 31.08.2008 og prognose for 31.12.2008, jfr. tabell 1 nedenfor.

Frist for foreløpig årsrapport: 19. september 2008.

Mal nr. 1: Tildelinger og belastningsfullmakter fra MD pr 31.08.2008.

Kap/ Post	Dato for tildeling	Prosjektnr	Prosjekt-navn	Tildelt beløp	Forbruk pr 31.08.2008	Prognose forbruk 31.12.2008	Rest
							0 0

6.3 Årsrapport 2008

Sjøfartsdirektoratet skal levere årsrapport over direktoratets miljøaktivitet med spesielt fokus på prioriteringene gitt i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen skal blant annet inneholde:

1. En oversikt over direktoratets samlede aktivitet innenfor Miljøverndepartementets resultatområder pr. 31.12.2008 (resultatrapportering).
2. En oversikt over utførte utredningsprosjekter i 2008. Denne skal både inneholde en økonomisk og en prosjektvis oversikt over brukte midler.
3. Mål og plan for virksomheten kommende år (evt. 2 år).
4. Budsjettmessig oversikt på kap. 1400, post 21 pr. 31.12. 2008, som viser forbruk, jf. mal nr. 2 nedenfor.

Frist for kassarapporter: 15. januar 2009.

Frist for årsrapporten 2008: 13. februar 2009.

Mal nr. 2: Tildelinger og belastningsfullmakter fra MD pr. 31.12.2008.

Kap/ Post	Dato for tildeling	Prosjektnr	Prosjekt-navn	Tildelt beløp	Forbruk pr 31.12.2008	Rest
						0

6.4 Møteplan

Kontaktmøte avholdes ultimo september med fremleggelse av foreløpig årsrapport for 2008 og i begynnelsen av desember. Departementet oversender foreløpig tildelingsbrev for 2009 i begynnelsen av november, altså god tid i forkant av kontaktmøtet i desember. Direktoratet bes oversende prosjektsøknader for kommende år til departementet innen 15. oktober.

Driftsmøter kan holdes ved behov.

7. AVSLUTTENDE MERKNADER

I forbindelse med bruk av midler over kap. 1400, post 21 ber vi om at henholdsvis prosjektnumrene 08542100 og 08542240 (fastsettes etter nærmere avtale) oppgis ved anvisninger og rapportering til departementet.